

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 14 липня 2017 року

м. Хмельницький

№17/118-рк/к

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали заяви фізичної особи-підприємця Вальчук Ольги Миколаївни від 8 червня 2017 року (вх. від 12.06.2017 року №01-16/09),

ВСТАНОВИЛА:

До Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) надійшла заява фізичної особи-підприємця Вальчук Ольги Миколаївни (надалі – ФОП Вальчук О. М.) від 8 червня 2017 року (вх. від 12.06.2017 року №01-16/09) щодо скасування рішення Красилівської міської ради від 16 листопада 2011 року №14 «Про впорядкування продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) у сфері роздрібною торгівлі м. Красилів» та рішення виконавчого комітету Красилівської міської ради Хмельницької області від 31 березня 2009 року №1153 «Про розпорядок роботи торгових об'єктів на території міста у нічний час».

В ході розгляду заяви встановлено наступне

Красилівська міська рада (пл. Незалежності, 2, м. Красилів, 31000, код ЄДРПОУ 04060737) утворена відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та в своїй діяльності керується Конституцією України і чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Красилівська міська рада в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території міста Красилів, та державних інтересів, проводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Красилівська міська рада є правомочною розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Таким чином, рішення сесій відповідних скликань Красилівської міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території селища підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" міські, селищні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Листом від 27 червня 2017 року №1026 Красилівська міська рада надала Відділенню копію рішення Красилівської міської ради від 16.11.2011 №14 «Про впорядкування продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) у сфері роздрібної торгівлі м. Красилів» та копію рішення виконавчого комітету Красилівської міської ради від 31.03.2009 року №1153 «Про розпорядок роботи торгових об'єктів на території міста у нічний час».

Пунктом 1 рішення Красилівської міської ради від 16.11.2011 №14 «Про впорядкування продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) у сфері роздрібної торгівлі м. Красилів» було встановлено час для продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) в торговельних об'єктах у сфері роздрібної торгівлі м. Красилова з 11.00 до 21.00 години. Пунктом 2 Рішення було встановлено час для продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) в закладах ресторанного господарства м. Красилова з 11.00 до 23.00 години.

Тобто, своїм рішенням від 16.11.2011 №14 «Про впорядкування продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) у сфері роздрібної торгівлі м. Красилів» Красилівська міська рада встановила різні години щодо продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) в торговельних закладах м. Красилова (з 11.00 до 21.00 години), а у закладах ресторанного господарства (з 11.00 до 23.00 години).

Основні вимоги до роздрібної торгівлі горілкою і лікєро-горілочаними виробами, вином виноградним та плодово-ягідним, коньяком, шампанським, вином ігристим встановлені Правилами, які спрямовані на забезпечення прав споживачів щодо належної якості товару і рівня торговельного обслуговування (абзац перший пункту 1 Правил - Постанови «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі алкогольними напоями» від 30.07.1996 р., № 854) (надалі Правила І).

Пунктом 2 Правил І передбачено, що роздрібна торгівля алкогольними напоями здійснюється через спеціалізовані підприємства, в тому числі фірмові, спеціалізовані відділи (секції) підприємств з універсальним асортиментом продовольчих товарів, а також заклади ресторанного господарства.

Пунктом 7 Правил І передбачено, що режим роботи спеціалізованих магазинів, спеціалізованих відділів, секцій встановлюється суб'єктом господарської діяльності за погодженням з органами місцевого самоврядування.

Основні засади державної політики щодо регулювання, зокрема, роздрібної торгівлі алкогольними напоями, забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів на території України визначає Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19.12.1995 № 481/95-ВР (далі – Закон № 481/95-ВР).

Відповідно до статті 15 Закону № 481/95-ВР імпорту, експорту і оптової торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами можуть здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності за наявності ліцензій.

Також, цією статтею визначено, що роздрібна торгівля алкогольними напоями (крім столових вин) може здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, за наявності у них ліцензій.

Слід зазначити, що відповідно до Закону (з урахуванням змін внесених Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження споживання і продажу пива та слабоалкогольних напоїв" від 21.01.2010 № 1824-VI) органи місцевого самоврядування не наділені повноваженнями самостійно визначати місця, в яких продаж алкогольних напоїв обмежується та/або забороняється.

Тобто, Красилівська міська рада створює більш сприятливі умови у конкуренції для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у закладах ресторанного господарства, в той час як для торговельних закладів ці умови залишаються незмінними. Таким чином, окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких і є вплив державних органів.

Відповідно до підпункту 9 пункту "а" статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад.

Згідно з підпунктом 4 пункту «б» статті 30 цього Закону, до делегованих повноважень зазначених рад належить встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Із наведених норм вбачається, що до повноважень органів місцевого самоврядування належить виключно встановлення режиму роботи суб'єктів господарювання.

Водночас, вказані повноваження стосуються встановлення (лише за погодженням з власником) саме режиму роботи, тобто розподілу робочого часу протягом відповідного календарного періоду (дня, тижня, місяця, року), але не встановлення обмеження на реалізацію певного виду продукції (товарів) у визначений органом місцевого самоврядування проміжок доби.

Отже, Красилівська міська рада не має повноважень самостійно встановлювати постійну, не на час проведення масових заходів, заборону продавати алкогольні, слабоалкогольні напої та пиво, в тому числі у певні години доби.

Згідно з приписами частини другої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Таким чином, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Красилівською міською радою покладених на неї повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Слід відмітити, що Красилівська міська рада не надала жодних документів, які б засвідчили погодження режиму роботи з власниками об'єктів роздрібної торгівлі алкогольними напоями.

Отже, дії Красилівської міської ради, які полягають у встановленні часових обмежень (режиму роботи) щодо продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) у сфері роздрібної торгівлі м. Красилів без відповідного погодження з власником об'єкту торгівлі, як це передбачено вимогами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Постановою Кабінету Міністрів України від 30 липня 1996 р. № 854 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі алкогольними напоями», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою та абзацом другим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції; встановлення обмежень на здійснення реалізації певних видів товарів.

Виходячи з наведеного вище та зважаючи на те, що дії Красилівської міської ради не призвели до суттєвого обмеження конкуренції, не завдали значних збитків суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Красилівській міській раді (пл. Незалежності, 2, м. Красилів, 31000, код ЄДРПОУ 04060737) припинити дії, які полягають у встановленні часових обмежень (режиму роботи) щодо продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) у сфері роздрібної торгівлі м. Красилів без відповідного погодження з власником об'єкту торгівлі, як це передбачено вимогами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Постановою Кабінету Міністрів України від 30 липня 1996 р. № 854 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі алкогольними напоями», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою та абзацом другим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до спотворення конкуренції; встановлення обмежень на здійснення реалізації певних видів товарів шляхом приведення рішення Красилівської міської ради від 16.11.2011 року №14 «Про впорядкування продажу алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) у сфері роздрібної торгівлі м. Красилів» у відповідність до вимог чинного законодавства.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення у двомісячний строк з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

В. Олуйко